ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - СКОПЈЕ

ИЗВЕШТАЈ

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2018/2019 ГОДИНА

Скопје, 2019 г.

ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - СКОПЈЕ

И З В Е Ш Т А Ј

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2018/2019 ГОДИНА

Скопје, 2019 г.

ЈЗУ Институт за јавно здравје на РСМ – Скопје

В. Д. Директор:

Асс. д-р Шабан Мемети

ИЗГОТВУВАЧ:

СЕКТОР ЗА ПРОМОЦИЈА, АНАЛИЗА И СЛЕДЕЊЕ НА НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

Проф. Д-р Елена Ќосевска — Раководител на Сектор

Стручна обработка:

Прим. Д-р Весна Стамболиева — Началник во Сектор

Јасмина Тахири — Самостоен медицински статистичар

Техничка изработка:

Борче Андоновски

Сузана Дунгевска

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека «Св. Климент Охридски», Скопје

616-07-057.87(497.7)»2018/2019»(047)

ИЗВЕШТАЈ за остварување на Програмата за систематски прегледи на ученици и студенти во Република Северна Македонија за 2018/2019 година / [изготвувачи Елена Ќосевска, Весна Стамболиева, Јасмина Тахири]. - Скопје : Институт за јавно здравје на Република Македонија, 2020. - 20 стр. : граф. прикази ; 25 см

ISBN 978-608-235-065-3

а) Систематски прегледи - Ученици и студенти - Македонија - 2018-2019 - Извештаи
COBISS.MK-ID 112114186

СОДРЖИНА

ВОВЕД 7

I. ОБЕМ НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2018/2019 ГОДИНА 7

а) Систематски прегледи на ученици во основни училишта 9

б) Систематски прегледи на ученици во средни училишта 10

в) Систематски прегледи на студенти 11

II. СОДРЖИНА НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2018/2019 ГОДИНА 11

а) Во основните училишта 11

б) Средни училишта 13

III. КОНСТАТАЦИИ 15

IV. ПРИЛОЗИ 16

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија» бр. 43/12, 145/12, 87/13, 64/13, 39/14, 43/14,132/14,188/14,10/15,61/15,154/15,192/15,17/16,37/16и17/97), и Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите во Република Северна Македонија за 2019 година (Сл.весник на РСМ бр.4/2019) донесена од Владата на Република Северна Македонија на седница одржана на 08.01.2019, ЈЗУ-Институт за јавно здравје - Скопје, изготвува

И З В Е Ш Т А Ј
ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2018/2019 ГОДИНАА

ВОВЕД

Овој Извештај има за цел да ја прикаже реализацијата на целите, содржините и обемот на извршените активности предвидени со Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите за 2019 година.

Согласно Програмата, систематските прегледи се извршуваат во зависност од возраста на учениците и студентите и тоа: во основното образование во I, III, V и VII одделение, во средното образование во I и IV година и во високото образование во првата година.

I. ОБЕМ НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2018/2019 ГОДИНА

Во учебната 2018/2019 година бројот на учениците од основно и средно образование, како и на студентите кои биле прегледани, согласно Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите во Република Северна Македонија за 2019 година изнесува 105 382.

Табела 1

Година	В К У П Н О			ОСНОВНО УЧИЛИШ.			СРЕДНО УЧИЛИШТЕ			СТУДЕНТИ		
	подлежни	прегледани		подлежни	прегледани		подлежни	прегледани		подлежни	прегледани	
		број	%		број	%		број	%		број	%
2017/18	102708	97093	94,5	**63965**	**61675**	96,4	**24567**	21242	86,5	**14176**	**14176**	100
2018/19	105382	101550	96,4	**65616**	**63165**	96,3	**26487**	25106	94,8	**13279**	**13279**	100
Индекс 2019/18	**102,6**	**104,6**		**102,6**	**102,4**		**107,8**	**118,2**		**93,7**	**93,7**	

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Со систематски прегледи во 2018/2019 година опфатени се вкупно 101 550 ученици и студенти или 96,4% од подлежните. Споредено со претходната година се забележува пораст на бројот на опфатените со систематски прегледи.

Опфатеноста на учениците со систематски прегледи во основните училишта е задоволителна и изнесува 96,3%, што е за 0,1% помала од претходната година. Опфатеноста кај учениците во средното образование изнесува 94,8% и е за 8,3% поголема од претходната година, а кај студентите е 100% и е иста и во двете анализирани години.

Реализацијата на извршените систематски прегледи на учениците од основните училишта и студентите го задоволува предвидениот стандард од 90-95% од подлежните,додека кај учениците од средните училишта реализацијата е под предвидениот стандард.

Дијаграм 1 Прегледани ученици и студенти со систематски прегледи во РСМ, период 2009-2019

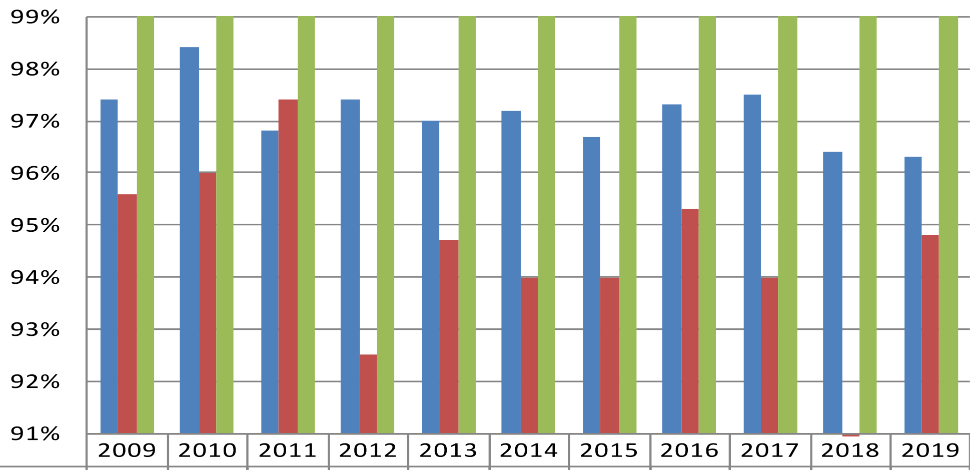

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Основни училишта	97,4%	98,4%	96,8%	97,4%	97,0%	97,2%	96,7%	97,3%	97,5%	96,4%	96,3%
Средни училишта	95,6%	96,0%	97,4%	92,5%	94,7%	94,0%	94,0%	95,3%	94,0%	86,5%	94,8%
Студенти	99,4%	99,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија а

На прикажаниот дијаграм 1 се забележува дека опфатот на ученици и студенти во периодот 2009-2019 година е прилично константен, со вкупен опфат меѓу 86.5 и 100%, што значи дека во анализираниот период опфатот е во рамките на и над предвидениот стандард, со исклучок кај учениците во средните училишта во 2018 година – 86.5%.

а) Систематски прегледи на ученици во основни училишта

Во текот на 2018/2019 година систематските прегледи на учениците во основните училишта се вршени според возраста односно по одредени одделенија. Според добиените извештаи од здравствените организации за извршени прегледи и подлежни за преглед ученици постигнат е следниот опфат на прегледаните ученици:

I одделение: од предвидените 18.544 ученици прегледани се 17.718 или 95,5% што го задоволува општиот стандард.

III одделение: од предвидените 16.404 ученици прегледани се 16.012 или 97,6% што исто така го задоволува предвидениот стандард.

Дијаграм 2 Процент на прегледани ученици со систематски прегледи во основните училишта во РСМ, 2018 и 2019

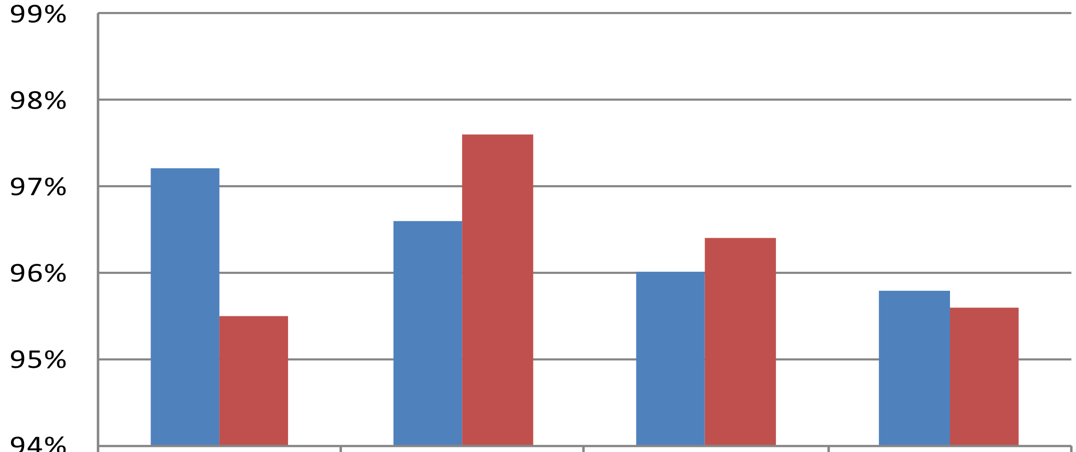

	I одделение	III одделение	V одделение	VII одделение
2018	97,2%	96,6%	96,0%	95,8%
2019	95,5%	97,6%	96,4%	95,6%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

V одделение: од предвидените 14.752 ученици прегледани се 14.218 или 96,4%, и е во предвидениот стандард.

VII одделение: од предвидените 15.916 ученици прегледани се 15.217 или 95.6 % што е во предвидениот стандард . Дијаграм 2

Опфатеноста на прегледаните ученици во I одделение е најмала, споредувајќи ја со опфатеноста на учениците во другите одделенија.

Обемот на извршените систематски прегледи во основното образование по региони е прикажан во табела 2.

Може да се констатира дека во сите региони обемот на извршените систематски прегледи е во рамките на предвидениот стандард, исто како и во минатата година.

б) Систематски прегледи на ученици во средни училишта

Според Програмата, во средните училишта систематските прегледи се извршуваат во I и IV година. Во 2018/2019 година систематските прегледи се извршени во следниот обем:

I година: од предвидените 13.069 ученици, прегледани се 12.391 или 94.8% со што опфатеноста е во рамките на предвидениот стандард.

IV година: од предвидените 13.418 ученици, прегледани се 12.715 или 94.8% со што опфатеноста е под предвидениот стандард. Дијаграм 3

Дијаграм 3 Процент на прегледани ученици со систематски прегледи во средни училишта во РСМ, 2018 и 2019

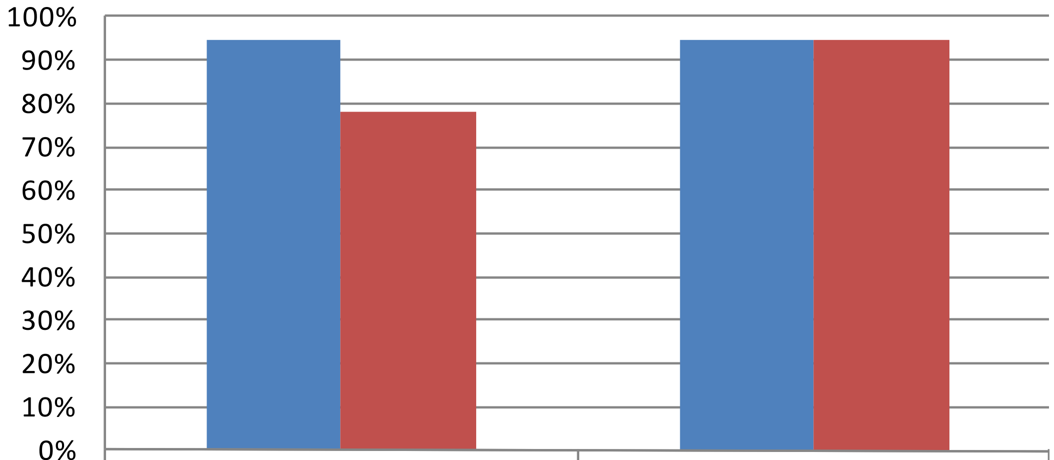

	2018	2019
I клас	94,6%	94,8%
IV клас	78,3%	94,8%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Во табела 3 (во прилог) даден е приказ на реализација на систематските прегледи на учениците во средните училишта по региони, од кој се гледа дека во поедини региони не е задоволителна. Исклучок прават: Валандово со 89,5% опфат; Куманово со 89,4% опфат и Радовиш со 81,5% опфат.

Во општините Кавадарци, Неготино, Пробиштип и Свети Николе не се реализирани систематски прегледи во оваа година.

Во споредба со минатата година, опфатот бил под оптималниот стандард во регионот Крушево со 73.5% опфат; Охрид со 32.8% опфат; Пробиштип со 60.2% опфат; Радовиш со 86.8% опфат; Тетово со 86.5% опфат и Штип со 86.2% опфат.

Констатација е дека состојбата на реализираните систематски прегледи на учениците во средните училишта не е задоволителна, и потребно е да се преземат напори за зголемување на опфатот до оптималниот стандард за регионите во кои не е исполнет.

в) Систематски прегледи на студенти

Обемот на извршените систематски прегледи на студентите во Републиката во учебната 2018/2019 година во целост задоволува и изнесува 100% исто како и минатата година. Табела 3 (во прилог)

II. СОДРЖИНА НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2018/2019 ГОДИНА

Од добиените извештаи за систематски прегледи може да се констатира дека најголемиот дел од содржините предвидени со Програмата во целост се застапени. Деталниот преглед на содржините на извршени систематски прегледи е прикажан во табела 4 (во прилог).

Утврдени патолошки состојби при извршени систематски прегледи на ученици и студенти во 2018/2019 годинаа

а) Во основните училишта

Деформитетите, лошото држење на телото и лошата хранетост на телото, се најзастапените патолошки состојби утврдени при извршувањето на систематските прегледи кај учениците од основното образование.

Деформитетите на стопалото се евидентирани кај 11.815 ученици или 18,7% од вкупно прегледаните; следат ***деформитетите на 'рбетен столб и граден кош*** евидентирани кај 10.647 ученици или 16,9% од прегледаните; следи ***лошото држење на телото*** кои се застапени кај 9 819 ученици или 15,5% од прегледаните.

На четвртото место по застапеноста е ***лошата ухранетост на телото*** застапена кај 6685 ученици или 10.6% од прегледаните.

Во споредба со претходната година, за сите претходно наброени патолошки состојби постои зголемување на процентуалната застапеност кај прегледаните ученици во 2019 во однос на 2018 година, со исклучок на деформитетите на 'рбетниот столб и градниот кош, кај кои процентуалната застапеност е намалена од 25,4 во 2018 на 16,9% во 2019 година.

Деформитетите на 'рбетниот столб и градниот кош најмногу се застапени кај учениците од V-то и VII-мо одделение, додека деформитетите на стопалото во најголем број се регистрирани во I-то и во V-то одделение (табела 5 во прилог).

Лоша развиеност на телото е забележана кај 3.309 ученици или 5,2% од прегледаните. Во споредба со претходната година забележана е поголема застапеност - 3,9% во 2018 година(дијаграм 4).

Дијаграм 4. Утврдени патолошки состојби кај ученици во основно образование во РСМ, 2018 и 2019

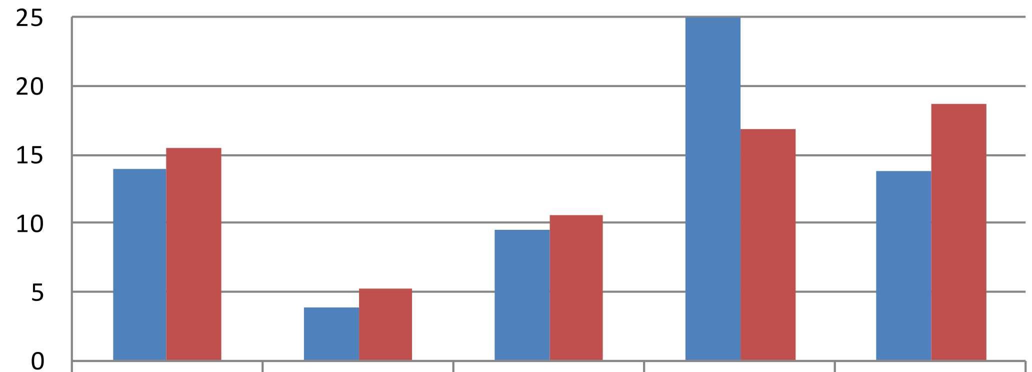

	Лошо држење	Лоша развиеност	Лоша ухранетост	Деф.на рб.столб и гр.кош	Деф.на стопало
2018	14	3,9	9,5	25,4	13,8
2019	15,5	5,2	10,6	16,9	18,7

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Кај 4.711 ученици или 7,5% од прегледаните се најдени пречки на видот и мотилитетот, што е поголема застапеност во споредба со претходната година, кога биле евидентирани кај 7,4% од прегледаните; конгенитални срцеви аномалии

се најдени кај 784 или 1,2% (за 1% повеќе во споредба со претходната година), а стекнати кај 30 или 0,04% од прегледаните, што е за 84,3% помалку во споредба со претходната година.

Вошливоста е застапена кај 252 ученик или 0,4% и е помала во споредба со претходната година (331 ученици и 0,5% застапеност), додека ***недоволната хигиена на телото*** е констатирана кај 387 или 0,6% од прегледаните ученици, што е за 0,2% помалку во споредба со претходната година.

Лабораториските прегледи на крвта за хемоглобин, според доставените извештаи, се извршени само кај 65,8% од прегледаните ученици. При тоа е најден хемоглобин под 10 гр.% кај 1102 ученици или 1,7% од прегледаните на хемоглобин, што е за 17% повеќе во споредба со претходната година.

Преглед на урина е извршен кај 32.782 ученици или 51.9% од вкупно прегледаните, при што е најден албумен кај 1008 ученици или 1,6% од прегледаните на албумен во урина. Претходната година, преглед за присуството на албумен во урината бил извршен кај вкупно 41.542 ученици, или 65,8% од прегледаните; албумен бил детектиран кај 1,6% од прегледаните.

При ***стоматолошките прегледи*** најден е кариес кај 9.919 ученици или 15,7% од прегледаните што е помалку во споредба со претходната година. Ортодонтски аномалии се најдени кај 2.770 ученици или 4,4% од прегледаните, што е за 12% помалку во споредба со претходната година.

б) Средни училишта

Кај учениците од средните училишта од најдените патолошки состојби најзастапени се ***деформитетите на рбетниот столб и градниот ко***ш кај 5.944 ученици или 23.7% од вкупно прегледаните (за 37,4% повеќе од претходната година); потоа следи ***лошото држење на телото*** кај 4.901 или 19,5% од прегледаните (25,2% во претходната година); ***деформитети на стопалото*** се најдени кај 3.070 ученици или 12,2% од прегледаните. Кај помладите возрасти на учениците, односно учениците од основните училишта застапеноста на вакви најдени пречки е двојно поголема.

Пречки на видот и мотилитетот биле констатирани кај 2.972 ученици (11.8%), додека во претходната година биле регистрирани кај 3.022 од прегледаните и 14,2% застапеност(помалку во 2019 во однос на 2018 година).

Потоа следи ***лошата ухранетост на телот***о кај 2.545 ученици или 10.1% од вкупно прегледаните (за 7,7% повеќе од претходната година). ***Лошата развиеност на телото*** застапена кај 986 ученици или 3,9% (за 15,3% помалку во споредба со претходната година).

Конгенитални срцеви аномалии најдени се кај 297 ученици или 1,2%, и е за три пати повеќе во споредба со претходната година, додека ***стекнати*** се најдени само кај 11 или 0,01% од прегледаните ученици (14 и 0,1% од прегледаните во 2018 година).

Вошливоста е констатирана само кај 45 ученици и е скоро иста (за еден разлика) во однос со 2018 година.

Вошливоста кај учениците од основното образование е многу поголема и изнесува – 252 или 0,4% од вкупно прегледаните.

Табела 6, дијаграм 5

Дијаграм 5 Утврдени патолошки состојби кај ученици во средни училишта во РСМ, 2018 и 2019

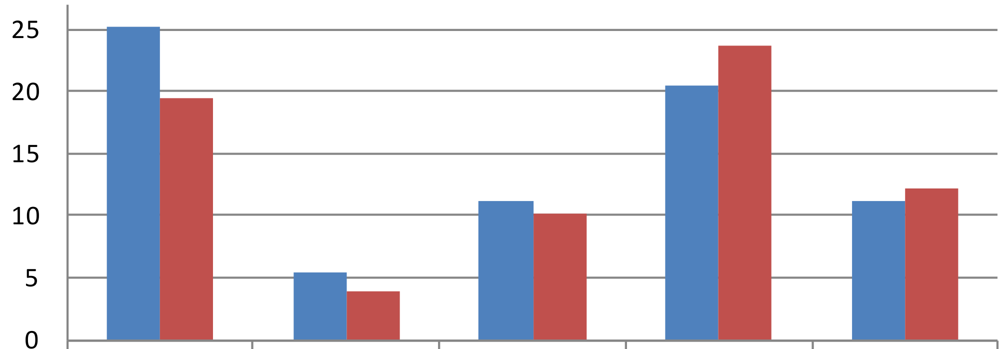

	Лошо држење	Лоша развиеност	Лоша ухранетост	Деф.на рб.столб и гр.кош	Деф.на стопало
2018	25,2	5,5	11,1	20,4	11,2
2019	19,5	3,9	10,1	23,7	12,2

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Лабораториски прегледи на крв за хемоглобин се извршени кај 16.184 ученици или 64,5% од прегледаните (12795 или 60,2% прегледани во претходната година), при што е најден ***хемоглобин*** под 10 гр.% кај 338 ученици или 1,3% од прегледаните на хемоглобин (257 или 1,2% во претходната година).

Кај 12.118 ученици или 48.3% (9259 или 43,6% во минатата година) е извршен преглед на ***албумен во урин***а, а позитивен албумен е најден кај 635 ученици или 2.5% од прегледаните на албумен (456 или 2,1% во претходната година).

При извршените ***стоматолошки прегледи*** кариес е најден кај 3.689 ученици или 14,7% од прегледаните (3328или 15,7% е најдениот ***кариес*** кај учениците од претходната година). ***Ортодонтските аномалии*** се регистрирани кај 1.483 ученици или 5.9% (1396 или 6,6% се регистрирани во минатата година).

Табела 6, дијаграм 5

в) *Студенти*

Кај прегледаните студенти како најзастапени патолошки состојби се: ***лошото држење на телото кое е*** застапено кај 1.933 студенти или 14,6% од прегледаните; потоа следи ***лоша ранетост на телото*** застапено кај 1.049 студенти или 7,9% ; ***деформитети на рбетен столб и граден кош*** кои се регистрирани кај 901 студент или 6,8% од прегледаните; ***лоша развиеност на телото*** која е регистрирана кај 453 ученици или 3.4% од прегледаните и ***деформитети на стопалото*** регистрирани кај 423 студенти или 3.2%.

Лабораториските прегледи на крв се извршени кај 13.173 студенти или 99.2%, а на урина кај 13.141 или 99 % од прегледаните студенти, при што албумен во урината е детектиран кај 236 или 1.8% од прегледаните. Кариес е најден кај 10.9% од студентите.

Табела 6 (во прилог))

III. КОНСТАТАЦИИ

Според Програмата за систематски прегледи за 2018/2019 година опфатени се вкупно 101.550 ученици и студенти или 96,4% од подлежните и го задоволува предвидениот стандард од 90-95%. И во претходната година опфатеноста задоволувала и изнесувала 94,5%. Кај учениците во основното образование изнесува 96.3; кај учениците во средното образование 94,8%, а кај студентите е 100% од подлежните.

Констатација е дека состојбата на реализираните систематски прегледи на учениците во средните училишта не е задоволителна, и потребно е да се преземат напори за зголемување на опфатот до оптималниот стандард за регионите во кои не е исполнет.

Предвидените содржини на систематските прегледи според Програмата не задоволуваат во поглед на лабораториските испитувања (на крв -хемоглобин, урина-албумен и фецес за цревни паразити) кои се извршуваат во недоволен обем или воопшто не се извршуваат во некои региони.

Се ова гореизложеното наметнува, преземање мерки за подобрување на спроведувањето на Програмата за систематски прегледи на ученици и студенти, посебно во однос на опфатеноста на учениците и студентите во ординациите со цел за санирање на најдените состојби.

IV. ПРИЛОЗИ

Табела 2 Извршени систематски прегледи на ученици во основните училишта во Република Северна Македонија во 2019 година

	Вкупно подлежни	Прегледани		Одделенија			
		Број	%	I одд.	III одд.	V одд.	VII одд.
Р.С.МАКЕДОНИЈА	65616	63165	96,3	17718	16012	14218	15217
Берово	274	265	96,7	59	59	82	65
Битола	2905	2812	96,8	837	845	324	806
Мак.Брод	186	185	99,5	42	44	54	45
Валандово	433	430	99,3	103	125	106	96
Велес	660	660	100,0	20	189	157	294
Виница	386	378	97,9	99	104	93	82
Гевгелија	784	784	100,0	194	213	213	164
Гостивар	2936	2900	98,8	738	781	726	655
Дебар	618	618	100,0	147	152	158	161
Делчево	256	253	98,8	52	65	68	68
Д.Хисар	234	234	100,0	53	56	62	63
Кавадарци	1444	1381	0,0	366	336	365	314
Кичево	1700	1697	99,8	620	374	276	427
Кочани	1005	958	95,3	258	267	217	216
Кратово	281	277	98,6	56	77	74	70
Кр.Паланка	684	650	95,0	171	187	134	158
Крушево	785	785	0,0	227	193	207	158
Куманово	5931	5704	96,2	1475	1495	1378	1356
Неготино	449	433	96,4	200	176	45	12
Охрид	1592	1528	96,0	365	412	386	365
Прилеп	4318	4309	0,0	1090	1135	1071	1013
Пробиштип	502	478	0,0	111	125	121	121
Радовиш	688	628	91,3	178	155	149	146
Ресен	481	480	99,8	128	133	107	112
Св.Николе	506	496	98,0	121	137	129	109
Скопје	21731	20466	94,2	6422	4911	4245	4888
Струга	1605	1605	100,0	355	466	356	428
Струмица	3465	3395	98,0	866	962	861	706
Тетово	7360	7097	96,4	1916	1838	1640	1703
Штип	1417	1279	90,3	449	0	414	416

*Пехчево е собрано со Берово
* Ростуше е собрано со Гостивар
Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 3 Извршени систематски прегледи на ученици во средни училишта и студенти во Република Северна Македонија во 2019 година

	Вкупно подлежни	Средни училишта				Студенти		
		Прегледани		I клас	IV клас	Прегледани		
		Број	%			Подлежни	Број	%
Р.С.МАКЕДОНИЈА	26487	25106	94,8	12391	12715	13279	13279	100,0
Берово	132	125	94,7	53	72			
Битола	1977	1963	99,3	968	995	448	448	
Мак.Брод	66	59	0,0	24	35			
Валандово	95	85	89,5	48	37			
Велес	947	947	100,0	550	397	9	9	100,0
Виница	129	128	99,2	66	62			
Гевгелија	371	371	0,0	197	174			
Гостивар	1578	1511	95,8	846	665			
Дебар	295	295	100,0	154	141			
Делчево	200	200	0,0	106	94			
Д.Хисар	86	86	100,0	37	49			
Кавадарци	0	0	0,0	0	0			
Кичево	543	543	0,0	343	200			
Кочани	418	393	94,0	189	204			
Кратово	137	134	97,8	67	67			
Кр.Паланка	281	272	96,8	134	138			
Крушево	125	120	0,0	59	61			
Куманово	2606	2331	89,4	1133	1198			
Неготино	0	0	0,0	0	0			
Охрид	1047	964	92,1	489	475	129	129	100,0
Прилеп	1574	1574	0,0	799	775	75	75	100,0
Пробиштип	0	0	0,0	0	0			
Радовиш	313	255	81,5	151	104			
Ресен	157	157	0,0	67	90			
Св.Николе	0	0	0,0	0	0			
Скопје	6231	5699	91,5	2692	3007	12618	12618	100,0
Струга	1712	1712	100,0	599	1113			
Струмица	1582	1579	99,8	874	705			
Тетово	3653	3380	0,0	1746	1634			
Штип	232	223	96,1	0	223			

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 4 Содржина на извршени систематски прегледи на учениците и студентите во Република Северна Македонија во 2019 година

Утврдена состојба			Основни		Средни		Студенти	
			мажи	жени	мажи	жени	мажи	жени
Вкупно прегледани			32488	30677	12972	12134	5998	7281
Чистота на телото	добра		32308	30470	12927	12062	5998	7281
	лоша		180	207	45	72	0	0
Вошливост			75	177	14	31	0	0
Држење на телото	добра		27248	26098	10262	9943	5113	6233
	лоша		5240	4579	2710	2191	885	1048
Развиеност на телото	добра		27290	25879	11163	10463	3788	5199
	средна		3436	3251	1247	1247	1977	1862
	лоша		1762	1547	562	424	233	220
Хранетост на телото	добра		24609	23572	10133	9469	3996	4438
	средна		4266	4033	1467	1492	1839	1957
	лоша		3613	3072	1372	1173	163	886
ДефоРСМации на рбетниот столб	кифоза	неозначена	1097	857	606	372	5	5
		изразена	479	384	291	167	5	9
	сколиоза	неозначена	1731	1604	1205	1127	178	633
		изразена	156	147	274	256	15	28
	лордоза	неозначена	213	184	105	106	3	7
		изразена	27	47	1	7	0	0
Дефор.на град.кош			2349	1372	1000	427	9	4
Дефор.на стопалото			6454	5368	1674	1396	161	262
Дефор.на др.делови на коструот	еднострано		362	218	15	11	0	0
	двострано		33	27	7	11	2	0
Пречки на видот и мотилитет	страбизам		1020	1003	699	690	3	20
	нистагмус		815	898	364	413	2	5
	слеп.за бои		463	512	346	433	2	1
Оштетување на слухот	еднострано		89	83	19	11	5	9
	двострано		67	58	50	44	0	0
Кариес	I степен		4297	3687	1520	1307	591	845
	II степен		964	879	429	433	8	8
Парадентопатија			176	164	35	19	0	0
Ортодонски аномалии			1437	1333	739	741	81	325
Срцеви мани	конгенит.		450	334	157	140	1	3
	стечени		17	13	6	5	0	0
Психич.развиеност			188	102	17	9	0	0
Говорни мани			749	377	90	39	0	1
Хемоглобин	под 10 гр%		527	575	76	262	1	6
	10 - 13 гр%		12001	11683	3879	4608	40	148
	над 13 гр%		8907	7849	4556	2803	5904	7074
Албумин во уреата	позитивен		372	636	262	323	86	150
	негативен		16460	15314	5991	54952	5848	7057
Измет на цревни паразити	позитивен		0	0	0	0	0	0
	негативен		0	0	0	0	0	0
Алергиски заболувања	да		9	5	0	0	29	53
	не		133	102	56	45	5668	6868
Сите останати хрон.патолошки состојби			1599	1269	318	371	10	14

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 5 Утврдена сосотојба при извршени систематски прегледи на ученици во основни училишта во Република Северна Македонија во 2019 година

Утврдена состојба	Основни училишта									
	Вкупно		I одд.		III одд.		V одд.		VII одд.	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Вкупно прегледани	63165	100	17718	100	16012	100	14218	100	15217	100
Чистота на телото - лоша	387	0,6	114	0,6	87	0,5	82	0,6	104	0,7
Вошливост	252	0,4	61	0,3	67	0,4	72	0,5	52	0,3
Држење на телото - лоша	9819	15,5	2166	12,2	2247	14,0	2474	17,4	2932	19,3
Развиеност на телото - лоша	3309	5,2	945	5,3	839	5,2	747	5,3	778	5,1
Хранетост на телото - лоша	6685	10,6	1481	8,4	1657	10,3	1748	12,3	1799	11,8
Дефор.на рбет.столб и град кош	10647	16,9	2307	13,0	2491	15,6	2719	19,1	3130	20,6
Дефор.на стопалото	11815	18,7	3604	20,3	2810	17,5	2907	20,4	2494	16,4
Дефор.на други делови	632	1,0	286	1,6	235	1,5	73	0,5	38	0,2
Пречки на видот и мотилитет	4711	7,5	1014	5,7	1169	7,3	1237	8,7	1291	8,5
Оштетување на слухот	297	0,5	84	0,5	63	0,4	84	0,6	66	0,4
Кариес	9919	15,7	2287	12,9	2592	16,2	2472	17,4	2568	16,9
Парадентопатија	340	0,5	36	0,2	92	0,6	105	0,7	107	0,7
Ортодонски аномалии	2770	4,4	198	1,1	663	4,1	938	6,6	971	6,4
Срцеви Конгенитални	784	1,2	193	1,1	158	1,0	209	1,5	224	1,5
мани Стечени	30	0,0	16	0,1	3	0,0	10	0,1	1	0,0
Психичка развиен.недоболна	290	0,5	136	0,8	58	0,4	48	0,3	48	0,3
Говорни мани	1126	1,8	653	3,7	233	1,5	133	0,9	107	0,7
Хемо- Под 10гр%	1102	1,7	391	2,2	260	1,6	265	1,9	186	1,2
глобин Вк.прегледани	41542	65,8	12094	68,3	10099	63,1	9330	65,6	10019	65,8
Албумен Позитивен	1008	1,6	94	0,5	275	1,7	291	2,0	348	2,3
во урина Вк.прегледани	32782	51,9	10107	57,0	7923	49,5	7164	50,4	7588	49,9
Измет на цревни паразити	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Алергиски Да	14	0,0	14	0,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
заболувања Вк.прегледани	249	0,4	249	1,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Сите ост.хрон.патол.состојби	2868	4,5	874	4,9	694	4,3	695	4,9	605	4,0

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 6 Утврдена состојба при извршени систематски прегледи на ученици во средни училишта и студенти во Република Северна Македонија во 2019 година

Утврдена состојба	Средни училишта						Студенти	
	Вкупно		I клас		IV клас		Број	%
	Број	%	Број	%	Број	%		
Вкупно прегледани	25106	100	12391	100	12715	100	13279	100
Чистота на телото - лоша	117	0,5	67	0,5	50	0	0	0,0
Вошливост	45	0,2	26	0,2	19	0	0	0,0
Држење на телото - лоша	4901	19,5	2606	21,0	2295	18	1933	14,6
Развиеност на телото - лоша	986	3,9	424	3,4	562	4	453	3,4
Хранетост на телото - лоша	2545	10,1	1266	10,2	1279	10	1049	7,9
Дефор.на рбет.столб и град кош	5944	23,7	3086	24,9	2858	22	901	6,8
Дефор.на стопалото	3070	12,2	1597	12,9	1473	12	423	3,2
Дефор.на други делови	44	0,2	20	0,2	24	0	2	0,0
Пречки на видот и мотилитет	2972	11,8	1581	12,8	1391	11	33	0,2
Оштетување на слухот	124	0,5	62	0,5	62	0	14	0,1
Кариес	3689	14,7	1808	14,6	1881	15	1452	10,9
Парадентопатија	54	0,2	39	0,3	15	0	0	0,0
Ортодонски аномалии	1483	5,9	753	6,1	730	6	406	3,1
Срцеви Конгенитални	297	1,2	170	1,4	127	1	4	0,0
мани Стечени	11	0,0	7	0,1	4	0	0	0,0
Психичка развиен.недоболна	26	0,1	22	0,2	4	0	0	0,0
Говорни мани	129	0,5	89	0,7	40	0	1	0,0
Хемо- Под 10гр%	338	1,3	166	1,3	172	1	7	0,1
глобин Вк.прегледани	16184	64,5	7700	62,1	8484	67	13173	99,2
Албумен Позитивен	635	2,5	335	2,7	300	2	236	1,8
во урина Вк.прегледани	12118	48,3	5808	46,9	6310	50	13141	99,0
Измет на цревни паразити	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0
Алергиски Да	0	0,0	0	0,0	0	0	82	0,6
заболувања Вк.прегледани	111	0,4	0	0,0	111	1	12618	95,0
Сите ост.хрон.патол.состојби	689	2,7	349	2,8	340	3	24	0,2

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ